

2026.

REZULTATI ANKETNOG ISPITIVANJA

Uključenost mladih u volontiranje,
motivacija, vrijednosti i izazovi

UKLJUČENOST MLADIH U VOLONTIRANJE, MOTIVACIJA, VRIJEDNOSTI I IZAZOVI

REZULTATI ANKETNOG ISPITIVANJA

Travanj 2026.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Ovaj projekt provodi se uz financiranje Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih. Ovaj dokument izrađen je uz financijsku podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog centra za razvoj volonterstva i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Sadržaj:

Rezultati anketnog ispitivanja - uključenost mladih u volontiranje, motivacija, vrijednosti i izazovi	1
Uvod i ciljevi ispitivanja	3
Dizajn upitnika	3
Prikupljanje podataka i uzorak	3
Rezultati ispitivanja.....	4
Sociodemografska obilježja ispitanika	4
Volonterska iskustva	4
Stavovi prema volontiranju i motivacija	7
Zaključak.....	12
Literatura:	14

Uvod i ciljevi ispitivanja

U razdoblju od siječnja do veljače 2026. godine, Hrvatski centar za razvoj volonterstva proveo je anketno ispitivanje vezano uz volontiranje mladih u Hrvatskoj. Cilj ispitivanja bilo je utvrditi trenutnu razinu uključenosti mladih u volontiranje, ispitati osobna iskustva, motivaciju, i vrijednosti koje vežu uz volontiranje, što vide kao izazove i što predlažu za unapređenje volontiranja mladih u Hrvatskoj.

Istraživanje se provelo kroz projekt „Mladi za promjenu – aktivno sudjelovanje i volontiranje“, koji je sufinanciran sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Dizajn upitnika

Upitnik se sastojao od tri cjeline:

- Sociodemografska pitanja
- Volonterska iskustva
- Stavovi prema volontiranju i motivacija

Podaci su prikupljeni putem online upitnika na platformi SurveyMonkey. Upitnik je imao ukupno 20 pitanja, od toga dva pitanja sa skalom Likertovog tipa te jedno pitanje otvorenog tipa na koje nismo dobili relevantne odgovore. Neka su pitanja bila otvorena samo ispitanicima s obzirom na relevantni odgovor, odnosno, nisu svi ispitanici odgovarali na sva pitanja. Ispitanicima je za ispunjavanje upitnika bilo potrebno 10-ak minuta.

Prikupljanje podataka i uzorak

Ciljana populacija u ovom ispitivanju bili su mladi, u dobi od 15 do 30 godina, nevezano jesu li ili nisu imali volonterskoga iskustva.

Uzorak u istraživanju je bio prigodni. Poveznica na online upitnik javno je objavljena putem društvenih mreža, web stranica i kontakata Hrvatskog centra za razvoj volonterstva, distribuirana je i preko volonterskih centara, udruga i organizacija koje okupljaju volontere te odgojno – obrazovnih ustanova. Ukupno je prikupljeno 360 u potpunosti ispunjenih odgovora.

Zbog načina prikupljanja podataka (isključivo online, putem određenih web stranica) uzorci se ne mogu smatrati reprezentativnima. Uzorak ispitanih mladih, iako neravnomjeran prema dobi i mjestu prebivališta, može poslužiti kao putokaz za buduća ispitivanja u ovome području.

S obzirom na strukturu upitnika i neravnomjeran uzorak ispitanika (76% ženskih ispitanika, 44% mladih u dobi od 15 do 17 godina, 37% mladih iz Primorsko-goranske županije) podaci dobiveni ispitivanjem analizirani su kvantitativno (na deskriptivnoj razini, bez usporedbe prema skupinama). Podaci su analizirani kroz sustav Monkey Survey.

Rezultati ispitivanja

Sociodemografska obilježja ispitanika

U uzorku prevladavaju žene (76,11%), između 15 i 17 godina (44,17%) te dolaze iz velikog grada (s više od 100 000 stanovnika odnosno iz manjeg mjesta/općine – 63,06% svih ispitanih).

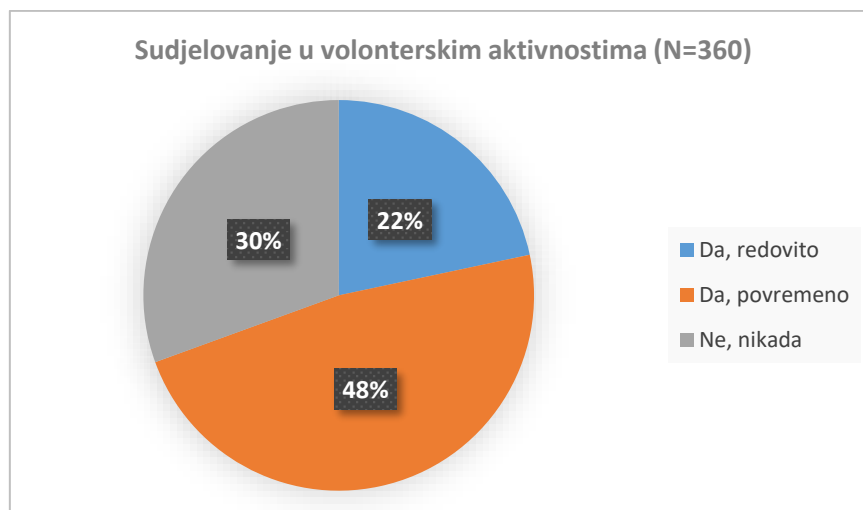
Istraživanjem su najvećim dijelom obuhvaćeni mladi iz Primorsko-goranske županije (37,50%), Grada Zagreba (16,11%), Zagrebačke (10%) te Istarske županije (8,89%). Ostale županije su slabije zastupljene.

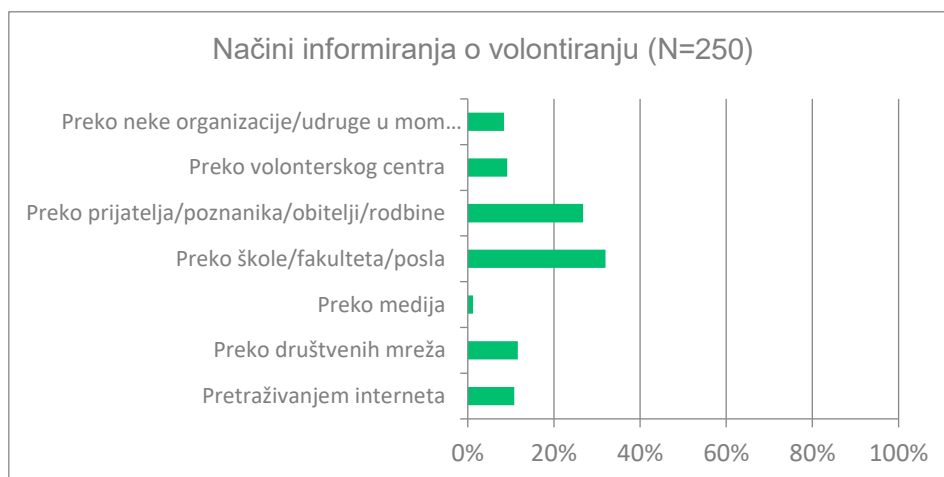
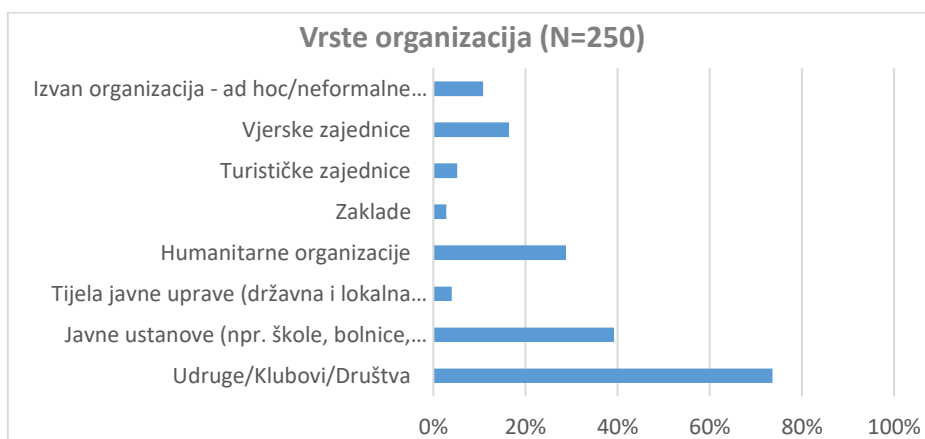
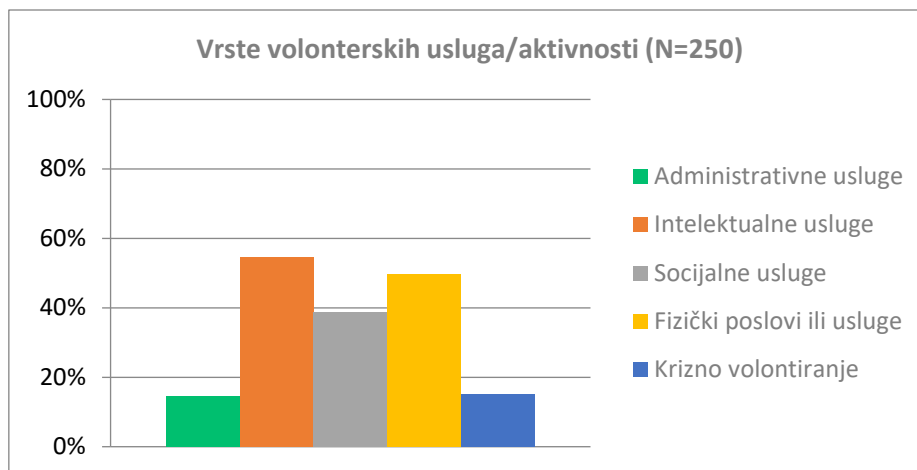
Ispitanici su uglavnom srednjoškolci (55%) te studenti (21,67%) koji volontiraju povremeno odnosno redovito (69,45%).

Volonterska iskustva

Većina ispitanika volontira povremeno (48%). Što se tiče vrsta volonterskih aktivnosti, ispitanici s volonterskim iskustvom (N=250) najviše su volontirali u pružanju intelektualnih usluga odnosno fizičkim poslovima i uslugama te u udrugama/klubovima/društvima (73,6%), a najčešće se o volontiranju informiraju preko škole, fakulteta ili posla (32%) ili preko prijatelja, poznanika, obitelji ili rodbine (27%). Također, ispitanici, u vrlo visokom postotku, smatraju da je volontiranje pozitivna aktivnost (98,89%).

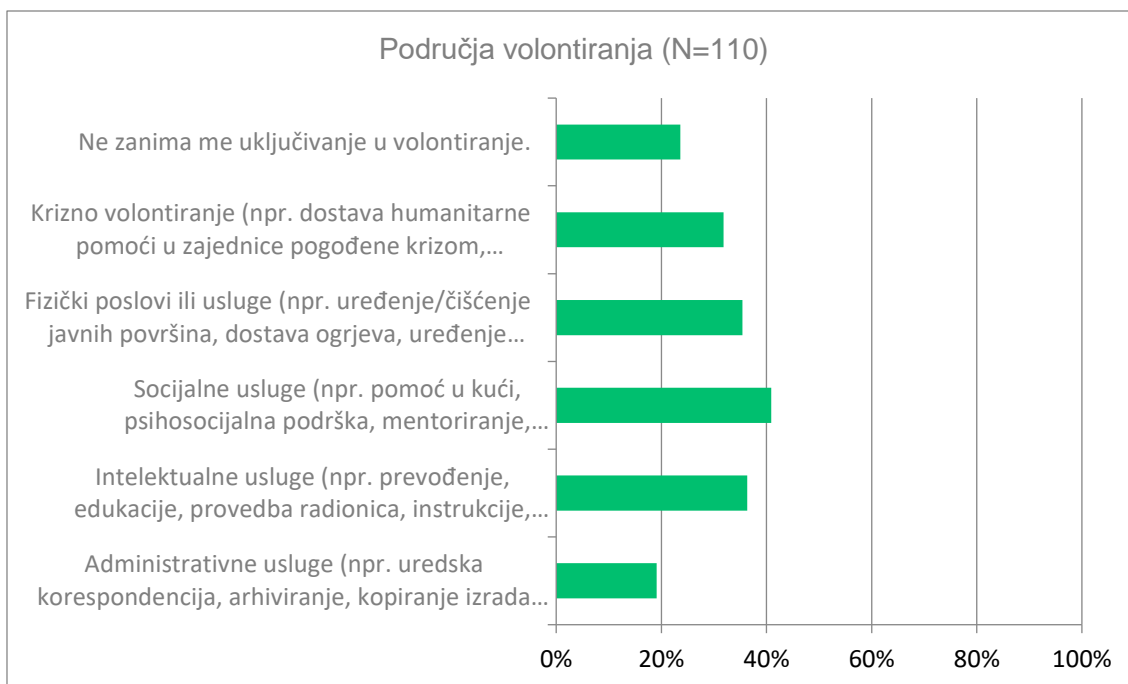
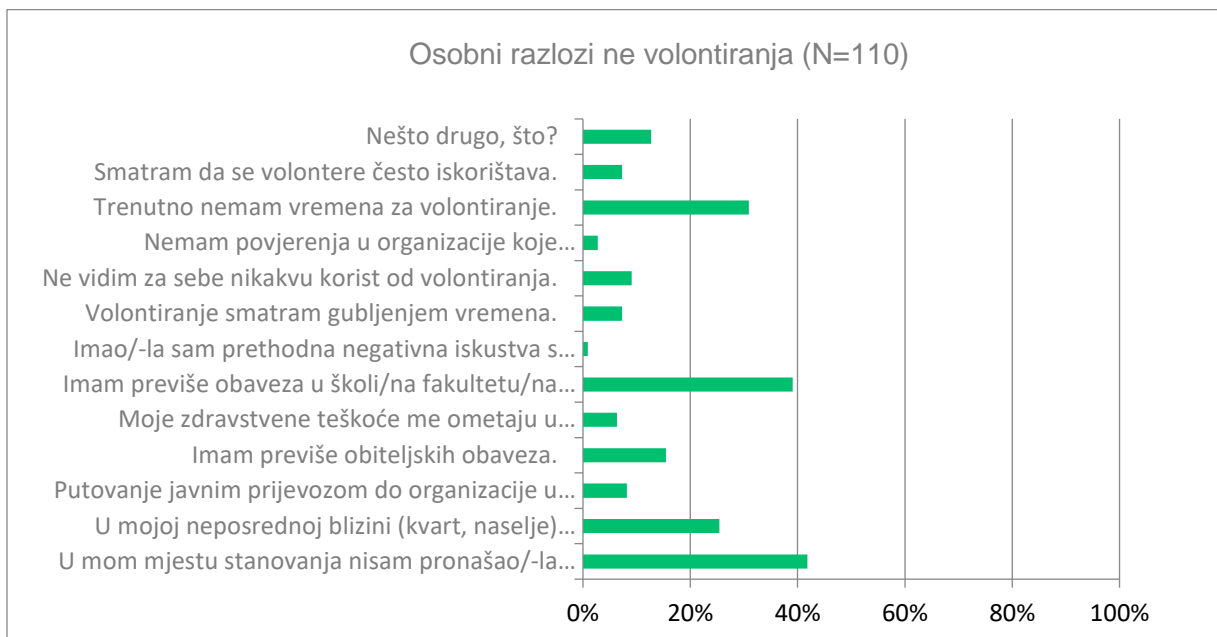
Preostali odgovori na iskustvo volontiranja, vrste volonterskih usluga, vrste organizacija u kojima su volontirali, te načine informiranja o volontiranju su prikazani u grafovima niže.

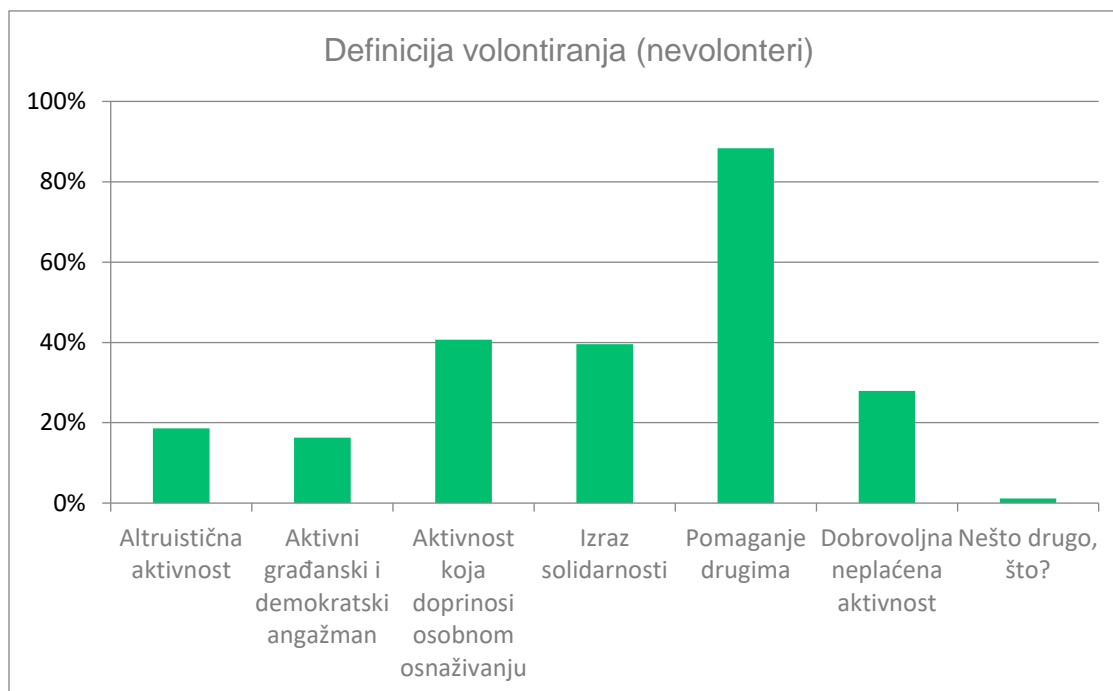
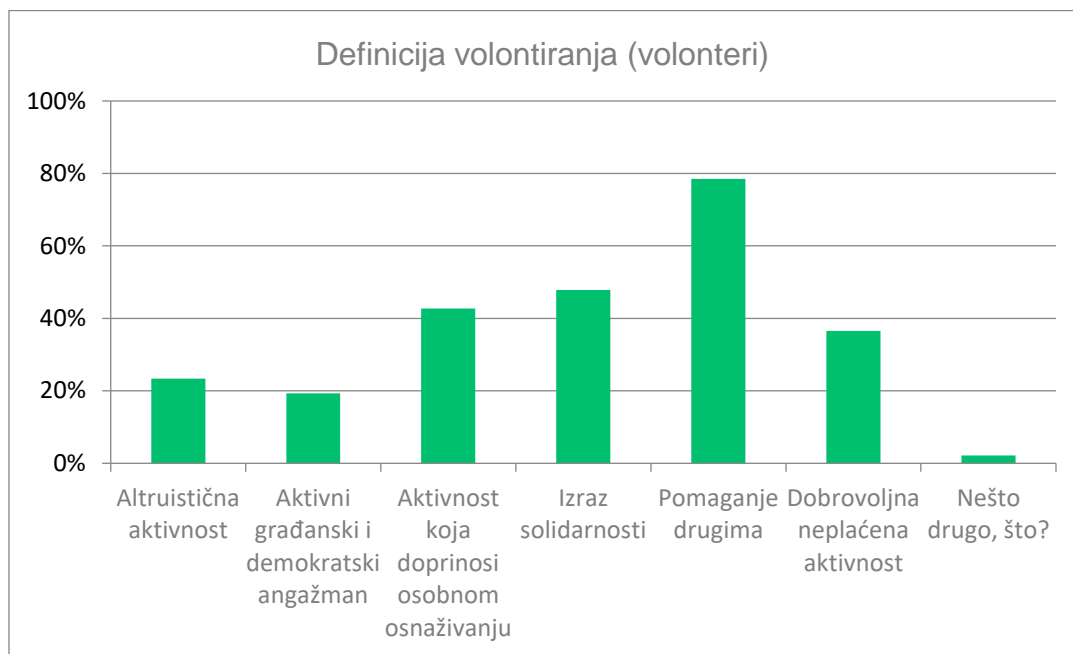
Što se tiče ispitanika koji nemaju volonterskog iskustva (N=110) kao najčešće osobne razloge ne volontiranja navode da u njihovom mjestu stanovanja nije pronašao/-la zanimljive volonterske angažmane (41,82%) odnosno da u njihovom kvartu/naselju nema mogućnosti za volontiranje (25,45%), da imaju previše obaveza u školi/na fakultetu/na poslu (39,09%) te da trenutno nemaju vremena za volontiranje. Od područja volontiranja najviše bi ih zanimale socijalne usluge (npr. pomoć u kući, psihosocijalna podrška, mentoriranje, volontiranje na

telefonskoj liniji za podršku i dr.), 41%, a čak 24% onih koji nemaju volonterskog iskustva se izjasnilo da ih ne zanima uključivanje u volontiranje. Ostali razlozi ne volontiranja i vrsti aktivnosti vidljivi su u grafičkim prikazima.

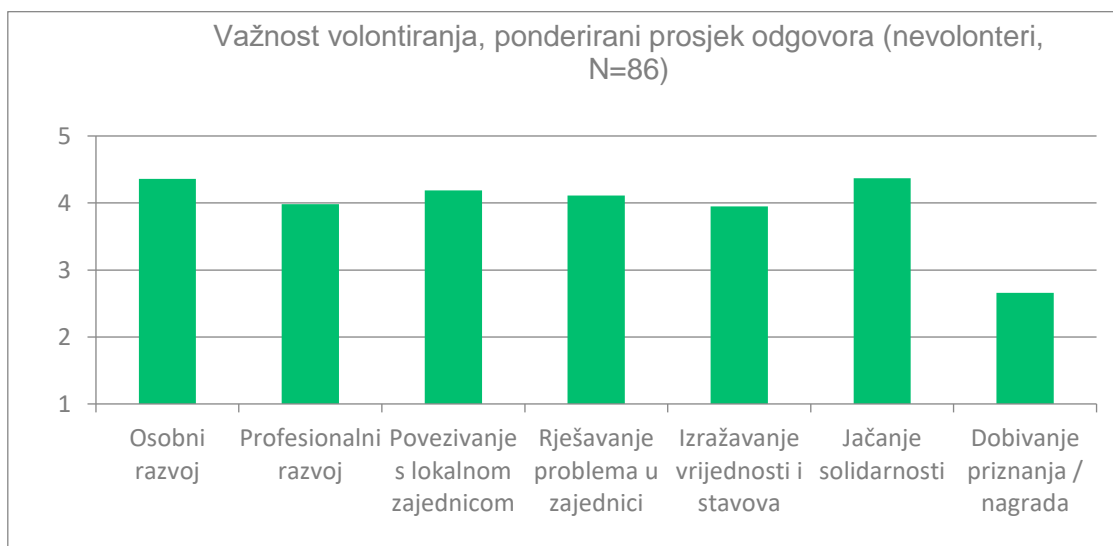
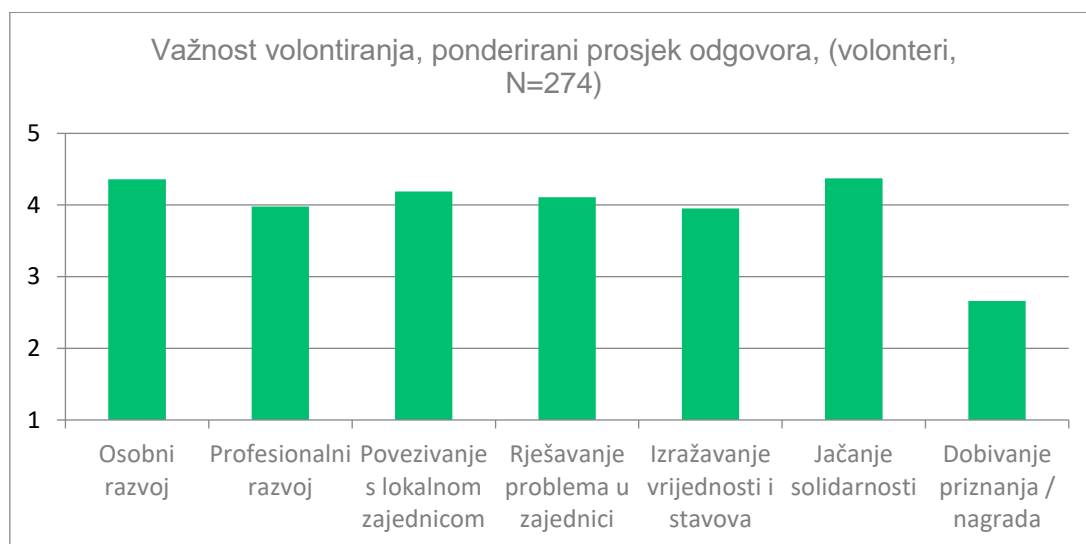
Stavovi prema volontiranju i motivacija

Većina ispitanika, i volonteri i nevolonteri, volontiranje definira kao pomaganje drugima (78,47% odnosno 88,37%), a potom kod volontera slijede definicije volontiranja kao izraza solidarnosti (47,81%) i aktivnosti koja doprinosi osobnom osnaživanju (42,70%) dok kod nevolontera slijede aktivnost koja doprinosi osobnom osnaživanju (40,70%) i kao izraz solidarnosti (39,53%). Ostale definicije vidljive su u grafičkim prikazima niže.

I nevolonteri i volonteri imaju vrlo slične odgovore o važnosti volonterstva, a i među odgovorima nema previše variranja, osim na odgovoru da je volontiranje važno zbog dobivanje priznanja / nagrada koji je dobio najnižu ocjenu od 1 - Uopće se ne slažem do 5 – U potpunosti se slažem i od volontera i od nevolontera (ponderirani prosjek 2,66). Volonteri smatraju volontiranje važnim za osobni razvoj (ponderirani prosjek 4,36) te za jačanje solidarnosti (ponderirani prosjek 4,37) a nevolonteri za povezivanje s lokalnom zajednicom (ponderirani prosjek 4,06) i za jačanje solidarnosti (ponderirani prosjek 4,04) a nešto niže ocijenjen je osobni razvoj (ponderirani prosjek 4).

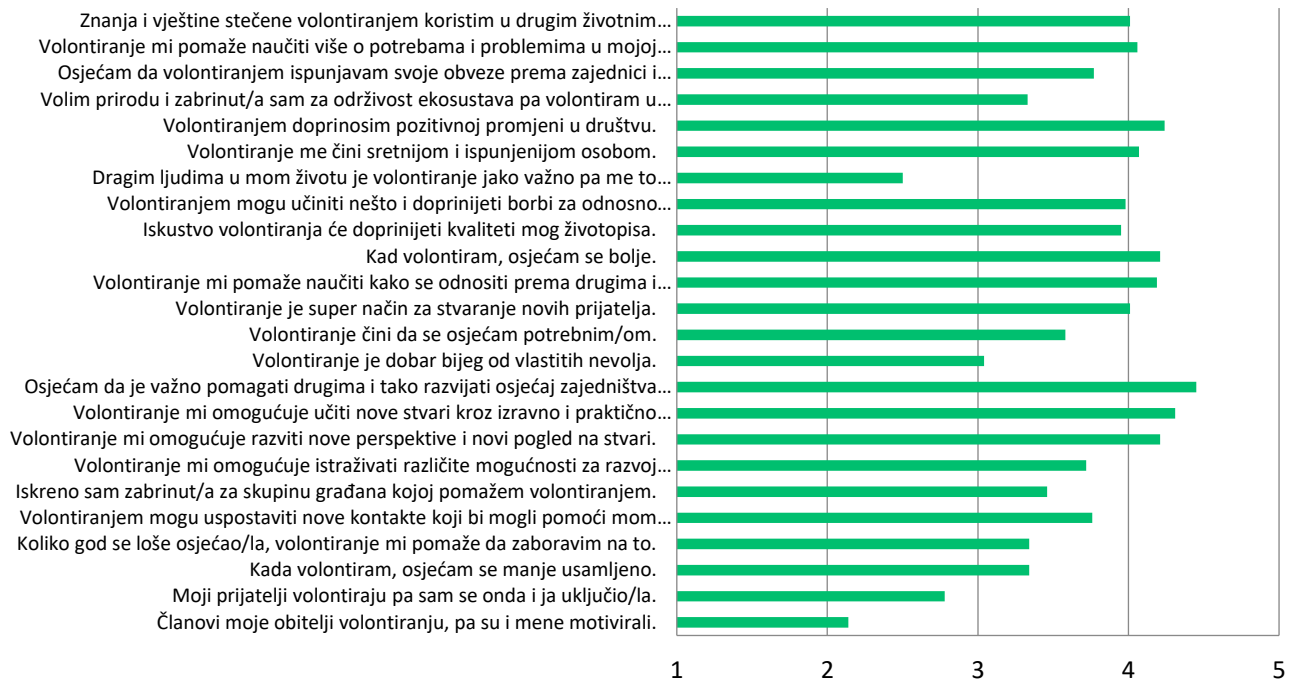
Ostali odgovori u su u grafičkim prikazima.

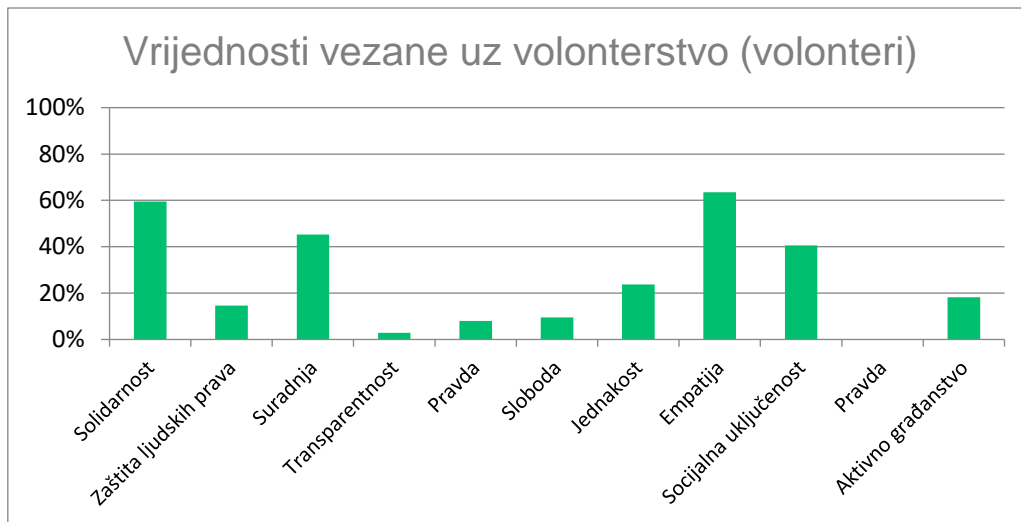
Ispitanike koji imaju volontersko iskustvo pitali smo da, s obzirom na to iskustvo i motivaciju koju imaju, procjene koliko se slažu s određenim tvrdnjama o volonterstvu, na skali od 1 – uopće se ne slažem, do 5 – u potpunosti se slažem. Tvrdnje „Osjećam da je važno pomagati drugima i tako razvijati osjećaj zajedništva i solidarnosti“, „Volontiranje mi omogućuje učiti nove stvari kroz izravno i praktično iskustvo i tako razvijati svoja znanja i vještine“, „Volontiranjem

doprinosim pozitivnoj promjeni u društvu“ i „Volontiranje mi omogućuje razviti nove perspektive i novi pogled na stvari“ su dobile najvišu procjenu ocjenu, odnosno stupanj slaganja od naših ispitanika, između 4,21 i 4,45. Druge tvrdnje imaju slične prosječne ocjene, a najnižu je dobila tvrdnja „Članovi moje obitelji volontiraju, pa su i mene motivirali“ (2,15) i „Dragim ljudima umom životu je volontiranje jako važno pa me to motiviralo na uključivanje“ (2,5). U grafičkom prikazu niže su vidljivi svi odgovori.

Slaganje s tvrdnjama o volontiranju (volonteri)

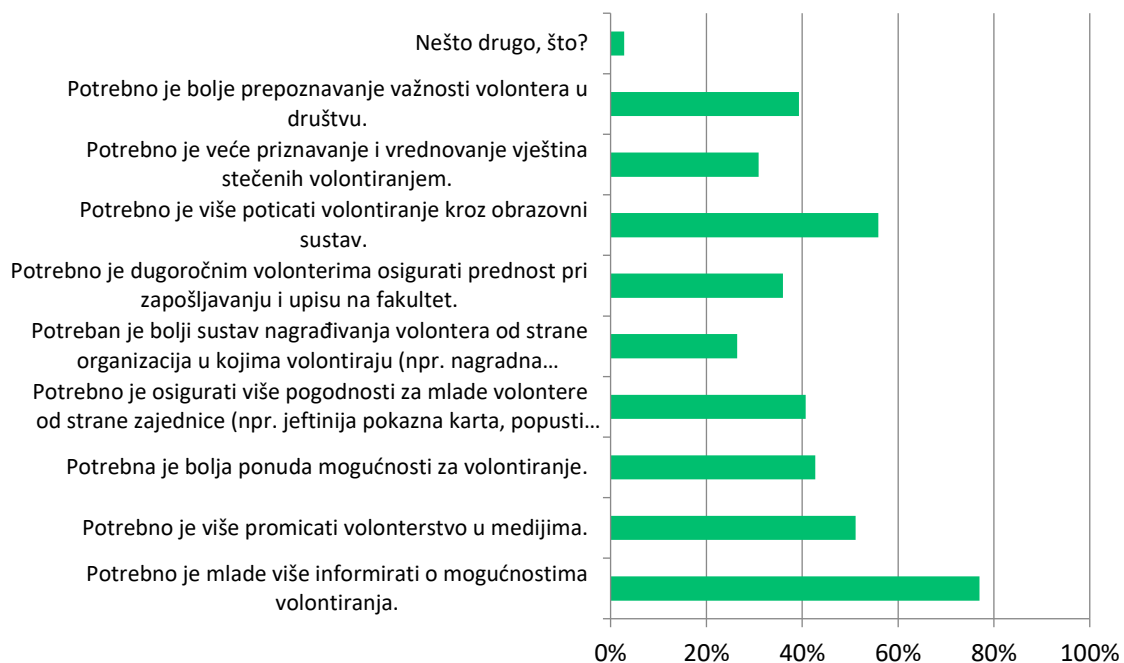

Obje grupe ispitanika odgovarale su i na pitanje o trima najvažnijim vrijednostima koje vezuju uz volonterstvo, najčešće odabrane vrijednosti su empatija, solidarnost i suradnja kod obje grupe ispitanika, dok su pravda i transparentnost najrjeđe odabrane (0% i oko 2%). Rezultat je grafički prikazan niže:

Ispitanike smo upitali što oni misle što je sve potrebno kako bi mlade motivirali na volontiranje. Volonteri se slažu da je primarno potrebno mlade više informirati o mogućnostima volontiranja (76,97%), te da je potrebno više poticati volontiranje kroz obrazovni sustav (55,9%), a nevolonteri podjednako (50% odgovora) smatraju da potrebno mlade više informirati o mogućnostima volontiranja, potrebna je bolja ponuda mogućnosti za volontiranje, zatim bolji sustav nagrađivanja volontera od strane organizacija u kojima volontiraju, da je dugoročnim volonterima potrebno osigurati prednost pri zapošljavanju i upisu na fakultet te da je potrebno veće priznavanje i vrednovanje vještina stečenih volontiranjem. U grafičkom prikazu niže prikazani su odgovori volontera.

Motiviranje mladih na volontiranje (volonteri)

Zaključak

Rezultati i ovoga ispitivanja potvrđuju dobiveno i kroz neka druga istraživanja, opća populacija Hrvatske pozitivno gleda na volontiranje, s više od 80% građana koji se slažu s tvrdnjama da volontiranje promiče osjećaj brige za druge, solidarnost, povezanost, kvalitetu života zajednice i praktično iskustvo.¹ Slični su rezultati dobiveni i na uzorku ovog istraživanja, i mladi volonteri i nevolonteri smatraju volontiranje važnim za osobni i profesionalni razvoj, povezivanje sa zajednicom i rješavanje problema u zajednici, kao način izražavanja vrijednosti i stavova te jačanja solidarnosti.

Što se tiče učestalosti volontiranja i taj rezultat u skladu je s rezultatima drugih istraživanja gdje je dobiveno da veći dio ispitanika među mladima volontira nekoliko puta godišnje dakle povremeno.² Ipak, preko 20% ispitanika bez volonterskog iskustva ne želi se uključiti u volontiranje.

Što se tiče vrsta volonterskih aktivnosti, ispitanici s volonterskim iskustvom najviše su volontirali u pružanju intelektualnih usluga odnosno fizičkim poslovima i uslugama te u udrugama/klubovima/društvima, što je također dobiveno i u drugim istraživanjima, udruge predstavljaju najbrojniji organizatora volontiranja u Hrvatskoj.¹

I u ovome je istraživanju potvrđeno da većina ispitanika smatra volontiranje pomaganjem drugima, a tek zatim kao izraz solidarnosti i aktivnosti koja doprinosi osobnom osnaživanju. Praksa i iskustvo Hrvatskog centra za razvoj volonterstva te regionalnih i lokalnih volonterskih centara u Hrvatskoj pokazuje da je percepcija javnosti o volontiranju u Hrvatskoj često ograničena na humanitarni rad, dok se zanemaruje širi kontekst koji obuhvaća aktivno sudjelovanje građana, doprinos demokratizaciji, socijalnom osnaživanju te doprinos održivom razvoju. Prethodnu tvrdnju dokazuje i ispitivanje javnog mnijenja provedeno među građanima 2023.,³ prema čijim rezultatima većina građana volonterstvo vidi kao pomaganje drugima, zatim kao aktivnost koja doprinosi osobnom osnaživanju, kao dobrovoljno neplaćene aktivnosti te izraz solidarnosti. S obzirom na usklađenost dobivenih rezultata na različitim uzorcima ispitanika te na informacije dobivene kroz dugogodišnju praksu, potrebno je uložiti dodatan trud u osvještavanju mladih ljudi o širini volonterstva te njegovim dobrobitima na različitim područjima naših života. Na taj način će se i više mladih pronaći u volontiranju odnosno bit će motiviraniji volontirati.

Što se tiče motivacije za volontiranje, i ovi su odgovori u većini u skladu s rezultatima prethodnih istraživanja¹, ispitanici koji imaju volontersko iskustvo najviše se slažu s tvrdnjama da osjećaju da je važno pomagati drugima i tako razvijati osjećaj zajedništva i solidarnosti, da volontiranje omogućuje učenje nove stvari kroz izravno i praktično iskustvo te da volontiranjem doprinose pozitivnoj promjeni u društvu s izuzetkom tvrdnji vezanih uz razvoj karijere, što je u ovom uzorku puno više ocijenjeno s obzirom da se radi o uzorku mladih na početku profesionalnog života. Prema istraživanju provedenom na uzorku mladih², najmanju ulogu u objašnjenju motivacije za volontiranjem imaju društveni odnosi i važnost volontiranja među prijateljima i drugim bliskim odnosima, što je dodano i u ovome istraživanju te u drugim prethodno provedenim na širem dobnom uzorku ispitanika.¹

¹ Čulum et al. *Rezultati istraživanja o volonterstvu u Republici Hrvatskoj*

² Tonković et al. 2023. *Volontiranje i vrijednosti mladih: izvještaj o rezultatima anketnog istraživanja*

³ Hrvatski centar za razvoj volonterstva. *Rezultati ispitivanja javnog mnijenja na uzorku građana - promocija i vidljivost volontiranja u društvu*

Dobiveni rezultati sugeriraju da mnogi mladi nemaju primjer bliskih osoba koje volontiraju te da motivacijske razloge nalaze drugdje. Ipak, kao mjesto gdje se informiraju o volontiranju visoko je istaknut odgovor „Preko prijatelja, poznanika, obitelji ili rodbine“.

Glavne prepreke volontiranju uključuju nedostatak volonterskih programa u blizini, nedostatak vremena zbog previše obaveza u školi/na fakultetu/na te nedostatak slobodnog vremena za volontiranje, također u skladu s rezultatima prethodno spomenutih istraživanja.

Što se tiče motiviranja mladih na volontiranje, naši su ispitanici suglasni da je mlade potrebno više informirati o volontiranju te ga poticati kroz obrazovni sustav, poboljšati mogućnosti za volontiranje i sustave nagrađivanja i u organizacijama i općenito kroz prednost pri zapošljavanju ili upisom na fakultet i kroz vrednovanje vještina stečenih volontiranjem.

Iz ovih je rezultata jasno da mladi imaju pozitivan stav prema volontiranju te dosta iskustva, što je preduvjet za njihovo uključivanje općenito te češće uključivanje u volontiranje, pa onda i u druge oblike aktivnog sudjelovanja u društvu. Također, volontiranje povezuju s pozitivnim društvenim vrijednostima poput solidarnosti, suradnje i empatije. Jasno je da je potrebno ulaganje dodatnih resursa i povećanje kapaciteta organizatora volontiranja kako se bi volonterstvo i mogućnosti za volontiranje ravnomjerno razvijale u Hrvatskoj te kako bi se ublažile trenutne barijere koje mladi doživljavaju pri uključivanju u volontiranje. Potreban je i širi društveni konsenzus da je volontiranje važno i vrednovano kako bi se volonterima omogućile i dodatne mogućnosti, s ciljem većeg uključivanja u volontiranje. Poticanje i omogućavanje uključivanja u volonterske aktivnosti u školi/fakultetu isto tako može povećati broj mladih koji se unatoč školskim ili akademskim obavezama uključuju u volontiranje. Također, s obzirom na to da mnogi mladi nemaju primjer bliskih osoba koje volontiraju, potrebno je dodatno razvijati i popularizirati specifične oblike volontiranja, kao što je obiteljsko volontiranje, kao poželjan oblik provođenja slobodnoga vremena s bliskim osobama.

Literatura:

- Čulum Ilić, Bojana i Ana-Marija Kozjak. 2023. *Rezultati istraživanja o volonterstvu u Republici Hrvatskoj*, projekt Radius V (Program istraživanja i razvoja volonterstva). Hrvatski centar za razvoj volonterstva.
<https://drive.google.com/file/d/1D41YWV31iplvfLSobZ8PdAYdExoxdmN8/view>
- Hrvatski centar za razvoj volonterstva. [n.d.]. *Rezultati ispitivanja javnog mnijenja na uzorku građana - promocija i vidljivost volontiranja u društvu*, projekt Radius V (Program istraživanja i razvoja volonterstva). Hrvatski centar za razvoj volonterstva.
<https://drive.google.com/file/d/1iojGu7pZFFOhiAB6H4AYNE4Lx7aKA2hA/view>
- Tonković, Željka, Sven Marcelić i Krešimir Krolo. 2023. *Volontiranje i vrijednosti mladih: izvještaj o rezultatima anketnog istraživanja*, projekt Radius V (Program istraživanja i razvoja volonterstva). Hrvatski centar za razvoj volonterstva.
<https://drive.google.com/file/d/1jY1rnWCLDcP7I5nunNJMOG2dMWh5P57Y/view>